

Tilinpäätöstiedote Tammi-joulukuu 2017

Vt. toimitusjohtaja, CFO Jukka Havia
13.2.2018

Huomautus

Kaikki tässä esityksessä esitetyt yritystä tai sen liiketoimintaa koskevat lausumat perustuvat johdon näkemyksiin ja yleistä makrotaloudellista tai toimialan tilannetta käsittelevät kohdat kolmansien osapuolten informaatioon, ja todelliset tulokset voivat olla merkittävästikin erilaiset.

Sisältö

- Katsauskauden kehitys
- Liiketoimintayksiköt
- Johtopäätökset ja näkymät

Katsauskauden kehitys

Yhteenveto viimeisestä vuosineljänneksestä

- Liikevaihto oli lähellä vertailukauden tasoa
- Myyntivolyymit kehittyivät hyvin, mutta Ruotsissa maksetut asiakashyvitykset laskivat liikevaihtoa
- Kannattavuus oli heikko korkean kustannustason johdosta
- Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat -8,2 miljoonaa euroa, ja niistä suurin osa liittyi Balkanin liiketoiminnoista luopumiseen

Milj. euroa	10–12/2017	10–12/2016	Muutos-%
Liikevaihto	102,2	104,2	-1,9 %
Oikaistu liiketulos	-18,3	-10,6	-72,9 %
Oikaistu liiketulos, %	-17,9 %	-10,1 %	
Liiketulos (EBIT)	-26,5	-10,7	-147,7 %
Liiketulos (EBIT), %	-25,9 %	-10,3 %	
Tulos per osake, euroa	-0,53	-0,18	-187,3 %
Rahavirta investointien jälkeen	11,0	9,3	19,0 %

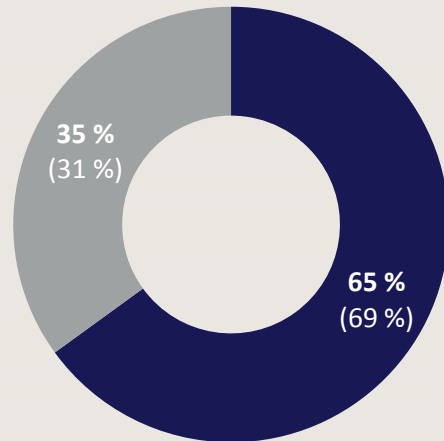
Yhteenveto koko vuodesta

- Liikevaihto oli vertailukauden tasolla. Tikkurila ei pystynyt vastaamaan markkinoiden kysyntään täysimääräisesti Pohjoismaissa toimitusongelmien vuoksi, muualla myyntivolyymit nousivat.
- Kannattavuutta heikensi vertailukautta korkeammat kustannukset, jotka liittyivät uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon sekä raaka-aine- ja pakkausmateriaalikustannusten nousuun.
- Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon liittyneet suorat kustannukset olivat 10,4 miljoonaa euroa poistoinen viime vuonna. Lisäksi ongelmista aiheutui merkittäviä epäsuoria kustannuksia.
- Alhaisempi kannattavuus ja toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotosta aiheutuneet kustannukset heikensivät rahavirtaa

Milj. euroa	1–12/2017	1–12/2016	Muutos-%
Liikevaihto	582,4	572,0	1,8 %
Oikaistu liikevoitto	28,8	54,0	-46,7 %
Oikaistu liikevoitto, %	4,9 %	9,4 %	
Liikevoitto (EBIT)	19,3	53,1	-63,6 %
Liikevoitto (EBIT), %	3,3 %	9,3 %	
Tulos per osake, euroa	0,24	1,01	-76,0 %
Sidotun pääoman tuotto (ROCE), % rullaava	6,3 %	18,5 %	
Rahavirta investointien jälkeen	4,4	22,7	-80,5 %
Korollinen nettovelka kauden lopussa	90,1	58,7	53,5 %
Nettovelkaantumisaste, %	50,2 %	28,1 %	
Omavaraisuusaste, %	42,0 %	50,9 %	
Henkilöstö kauden lopussa	3 037	3 033	0,1 %

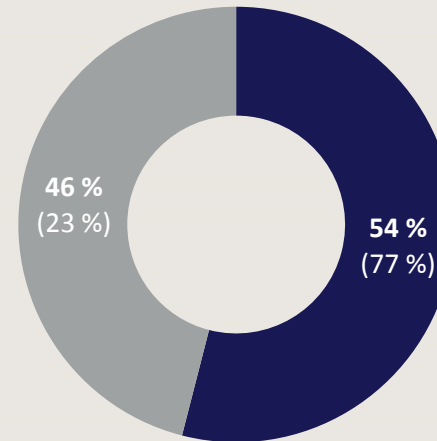
Liikevaihdon ja liikevoiton jakauma vuonna 2017

Liikevaihto raportointisegmenteittäin

■ West ■ East

Liikevoitto* raportointisegmenteittäin

■ West ■ East

* Oikaistu liikevoitto, ilman konsernierää

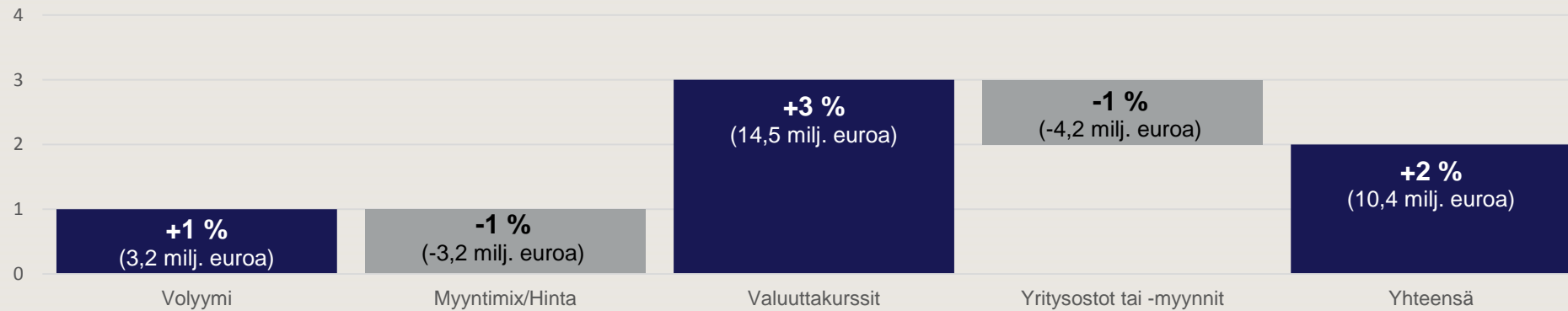
Kauppa- ja rakennusmaalien osuus oli 82 % (83) ja teollisuusmaalien 18 % (17) liikevaihdosta.

Liikevaihto säilyi lähes ennallaan

Milj. euroa	10-12/2017	10-12/2016	Muutos-%	1-12/2017	1-12/2016	Muutos-%
Liikevaihto	102,2	104,2	-1,9 %	582,4	572,0	1,8 %

Konsernin liikevaihdon kehitys 2017 vs. 2016

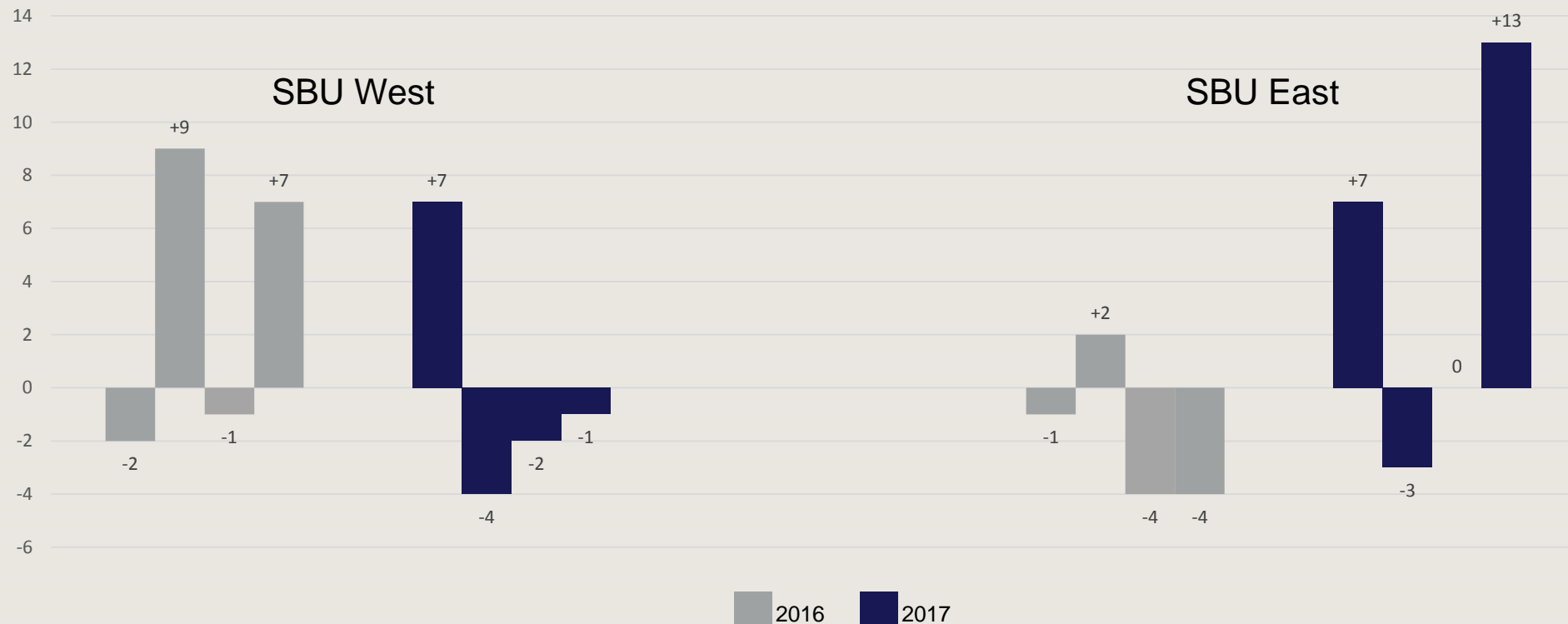
Lisäys/vähennys, %

Kysyntään ei pystytty viime vuonna vastaamaan täysimääräisesti Pohjoismaissa

Myyntivolyymien kehitys vuosineljänneksittäin, %-muutos vertailukaudesta

Tase

Varat

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Liikearvo	72,0	72,3
Muut aineettomat hyödykkeet	26,5	30,7
Aineelliset hyödykkeet	81,2	87,5
Muut pitkäaikaiset varat	16,9	16,3
Pitkäaikaiset varat yhteensä	196,6	206,8
Vaihto-omaisuus	96,0	80,2
Lyhytaikaiset saamiset	108,9	104,6
Rahavarat	17,0	18,5
Myytävänä olevat omaisuuserät	9,3	0,2
Lyhytaikaiset varat yhteensä	231,2	203,6
Varat yhteensä	427,7	410,3

Oma pääoma ja velat

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Osakepääoma	35,0	35,0
Rahastot	40,0	40,0
Omat osakkeet	0,0	0,0
Muuntoerot	-39,3	-36,8
Kertyneet voittovarot	143,9	170,3
Oma pääoma yhteensä	179,5	208,6
Pitkäaikaiset korolliset velat	50,1	50,1
Pitkäaikaiset korottomat velat	32,8	32,3
Lyhytaikaiset korolliset velat	57,0	27,1
Lyhytaikaiset korottomat velat	108,4	92,2
Velat yhteensä	248,2	201,7
Oma pääoma ja velat yhteensä	427,7	410,3

Rahavirtalaskelma

Liiketoiminnan rahavirta

Milj. euroa	1-12/2017	1-12/2016
Tilikauden tulos	10,7	44,5
Oikaisut	37,0	29,6
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	47,6	74,1
Käyttöpääoman muutos	-13,9	-15,4
Korot ja rahoituserät, netto	-2,8	-1,7
Maksetut tuloverot	-12,8	-14,1
Liiketoiminnan nettorahavirta	18,1	42,8

Investointien ja rahoituksen rahavirta

Milj. euroa	1-12/2017	1-12/2016
Yrityshankinnat	-	-
Muut investoinnit	-15,2	-21,3
Luovutustulot	1,4	0,6
Muut investointierät, netto	0,2	0,7
Investointien nettorahavirta	-13,7	-20,1
Rahavirta ennen rahoitusta	4,4	22,7
Pitkäaikaisten lainojen muutos, netto	-	-
Lyhytaikaisten lainojen muutos, netto	29,7	14,1
Osingonjako	-35,3	-35,3
Muut rahoituserät, netto	-	0,2
Rahoituksen nettorahavirta	-5,6	-20,9
Rahavarojen nettomuutos	-1,2	1,8

STRATEGIA 2022

VISIONimme

Surfaces that make a difference (Pinnat, joilla on merkitystä)

PAINOPISTEALUEET

Parannamme
segmenttikohtaisia
asiakaspolkuja
(customer journey)
ja tukea

Yhtenäistämme
asiakassegmentti-
kohtaiset portfoliot
läpi toiminta-alueen

Hyödynnämme
resursseja
tehokkaammin

ME
OLEMME

PROFESSIONALS

TRUSTWORTHY

INNOVATIVE

LUOMME ARVOA

Pohjoismaista laatua alusta loppuun

Strategian painopistealueet

Parannamme segmenttikohtaisia asiakaspolkuja (customer journeys) ja tukea

- Tutkimme päätöksentekoprosessit
- Tarjoamme miellyttävät ja asiantuntevat asiakaspolut
- Kehitämme digitaalisia palveluita

Yhtenäistämme asiakassegmenttikohtaiset portfoliot läpi toiminta-alueen

- Yhtenäistämme portfoliota
- Vähennämme vaihtoehtoisten tuotteiden määrää
- Hyödynnämme laajemmin osaamista ja konsepteja
- Pohjaamme tuotteiden ja palvelujen kehitystyön markkina- ja asiakastutkimukseen
- Kehitämme portfoliota ympäristön kannalta kestävämpään suuntaan

Hyödynnämme resursseja tehokkaammin

- Parannamme kustannuskilpailukykyä ja kokonaisvaltaista toiminnan laatua
- Lisäämme yhteistyötä yli maarajojen
- Optimoimme tuotantoverkostoa ja lisäämme tuottavuutta

Segmenttistrategiat

Asiakas-segmentti	Osuus liikevaihdosta ¹	Tärkeimmät markkinatrendit	Tikkurilan fokus
KULUTTAJAT 	50%	• Yksinkertaisuus, helppous, digitaaliset ratkaisut • Kestävä kehitys • Kauppojen omien merkkien osuus kasvaa	Kasvu toiminta-alueellamme
AMMATTILAISET 	35%	• Volyymit kasvavat kaupungistumisen ja keskiluokkaistumisen ansiosta • Korkea hintaherkkyys • Uuden sukupolven maalarit, digitaaliset ratkaisut	Kilpailukyvyn parantaminen, houkuttelevan ja kompaktin kokonaistarjooman kehittäminen
TEOLLISUUS 	15%	• Metallinfrastruktuurin, PC:n (Protective Coatings) ja sähköntuotannon kysyntä kasvaa • Vaatimuksena sertifioitua maalausjärjestelmät • Korkea hintakilpailu, kompleksiset teollisuuden asiakastarpeet • OEM ja sisäpuusegmentit	Kasvu kannattavissa alakategorioissa, maa-kohtaisten painopiste-alueiden tarkennus

1) Johdon arvio

Tehostamisohjelman toimenpiteitä

Tikkurila käynnisti vuonna 2017 laajamittaisen tehostamisohjelman kannattavuuden parantamiseksi. Ohjelman tavoitteena on vähintään 30 miljoonan euron säästöjen saavuttaminen. Parantunut kustannuskilpailukyky tulee tukemaan Tikkurilaa kasvun hakemisessa.

2017

2018

Organisaatiomuutokset

- Tavoitteena selkeyttää päätöksentekoa, vastuita ja poistaa päällekkäisyyksiä ja sitä kautta parantaa kustannuskilpailukykyä

Rakennemuutokset

Sulkemis- ja lopettamispäätökset:

- Lounais-Venäjällä Stary Oskolissa sijaitsevan tehtaan ja varaston lopettaminen vuoden 2018 aikana
- Serbian ja Makedonian tytäryhtiöiden koko osakekannan myynti Tikkurilan paikalliselle johdolle

Tuotannon optimoinnit:

- Uuden tehtaan rakentaminen Pietarin alueelle Venäjälle, korvaa kaksi vanhaa yksikköä. Tehdasalueen suunnittelu käynnissä

Portfolion optimointi:

- Raaka-aineet
- Valmistuskaavat
- Tuotenimikkeet, SKUt (tavoitteena 30 % vähemmän vuoteen 2020)

Rakennemuutokset

Sulkemis- ja lopettamispäätökset:

- Saksan liiketoimintojen lopettaminen

Liiketoimintayksiköt

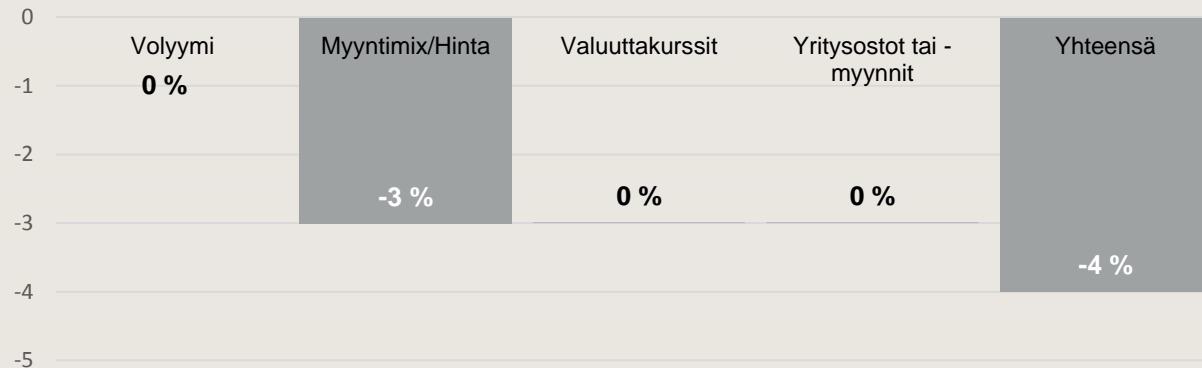

SBU West 2017

Milj. euroa	10–12/2017	10–12/2016	Muutos-%	1–12/2017	1–12/2016	Muutos-%
Liikevaihto	61,3	67,2	-8,7 %	379,8	395,2	-3,9 %
Oikaistu liiketulos	-18,4	-9,7	-89,7 %	18,1	45,3	-60,1 %
Oikaistu liiketulos, %	-30,0 %	-14,4 %		4,8 %	11,5 %	

Liikevaihdon kehitys 2017 vs. 2016

Lisäys/vähennys, %

Yllä olevan kuvaajan luvut on pyöristetty itsenäisesti, mikä pitää ottaa huomioon yhteissummia laskettaessa.

Keskeistä 2017

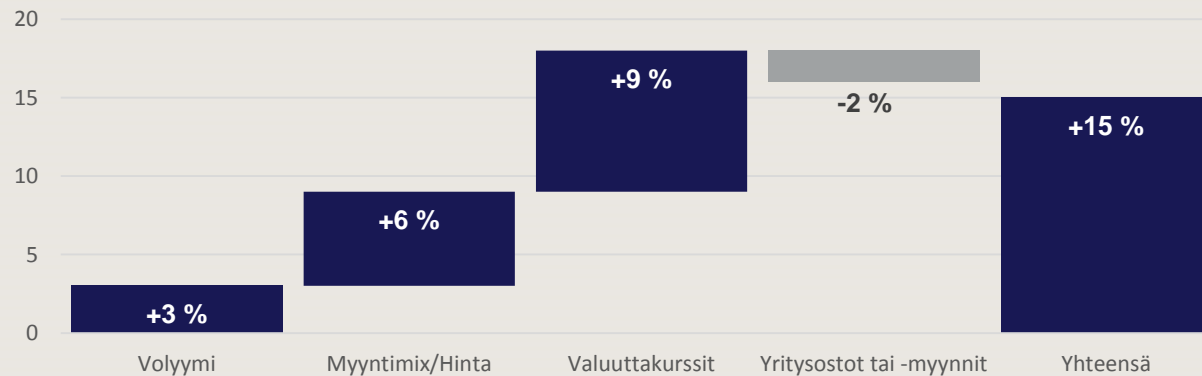
- Tikkurila ei pystynyt vastaamaan täysimääräisesti kysyntään Pohjoismaissa uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon liittyneiden ongelmien ja raaka-ainepuutteiden johdosta
- Kannattavuutta heikensivät liikevaihdon lasku, uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon liittyneet kulut ja ongelmat, raaka-aine- ja pakkausmateriaalikustannusten nousu sekä viive myyntihintojen korotuksissa
- Puolassa hyvä kehitys jatkui

SBU East 2017

Milj. euroa	10–12/2017	10–12/2016	Muutos-%	1–12/2017	1–12/2016	Muutos-%
Liikevaihto	40,9	37,0	10,6 %	202,6	176,8	14,6 %
Oikaistu liiketulos	1,1	0,3	221,9 %	15,2	13,4	13,7 %
Oikaistu liiketulos, %	2,6 %	0,9 %		7,5 %	7,6 %	

Liikevaihdon kehitys 2017 vs. 2016

Lisäys/vähennys, %

Yllä olevan kuvaajan luvut on pyöristetty itsenäisesti, mikä pitää ottaa huomioon yhteissummia laskettaessa.

Keskeistä 2017

- Ruflan vahvistuminen, myyntihintojen korotukset ja korkeammat myyntivolyymit kasvattivat liikevaihtoa
- Myyntivolyymit kasvoivat Venäjällä ja ennen kaikkea Kiinassa
- Oikaistua liikevoittoa paransi liikevaihdon kasvu. Kannattavuus parani Venäjällä, mutta laski Kiinassa selvästi korkeamman kustannustason johdosta

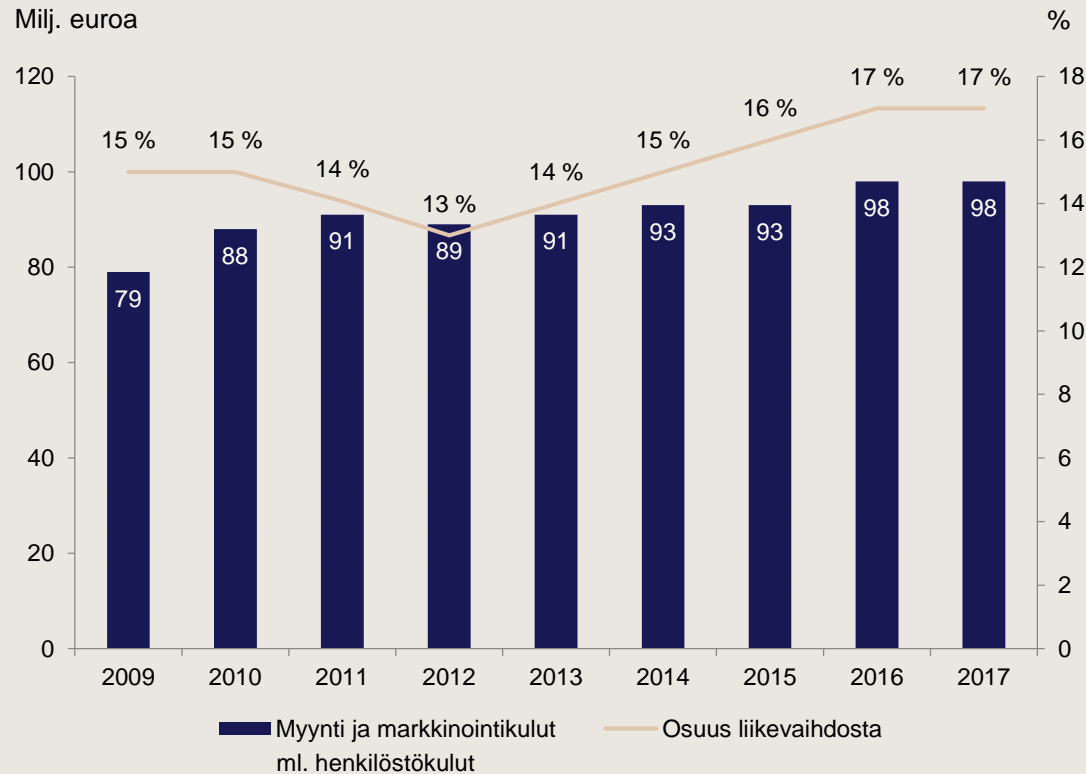
Johtopäätökset ja näkymät

Johtopäätökset

- Erityisen heikon kannattavuuden taustalla poikkeuksellisen korkea kustannustaso
- Tunnistetut toiminnanohjausjärjestelmän käyttööntoon liittyvät ongelmat pitkälti ratkaistu
- Tehostamisohjelma etenee suunnitellusti
- Fokuksessa toimitusvarmuuden ja kannattavuuden parantaminen
- Markkinanäkymät kohtuullisen hyvät alkaneelle vuodelle
- Raaka-ainemarkkinoilla edelleen hintojen nousupainetta, myyntihintojen korotuksia jatketaan

Myynti ja markkinointi, investoinnit ja poistot

Myynti ja markkinointi

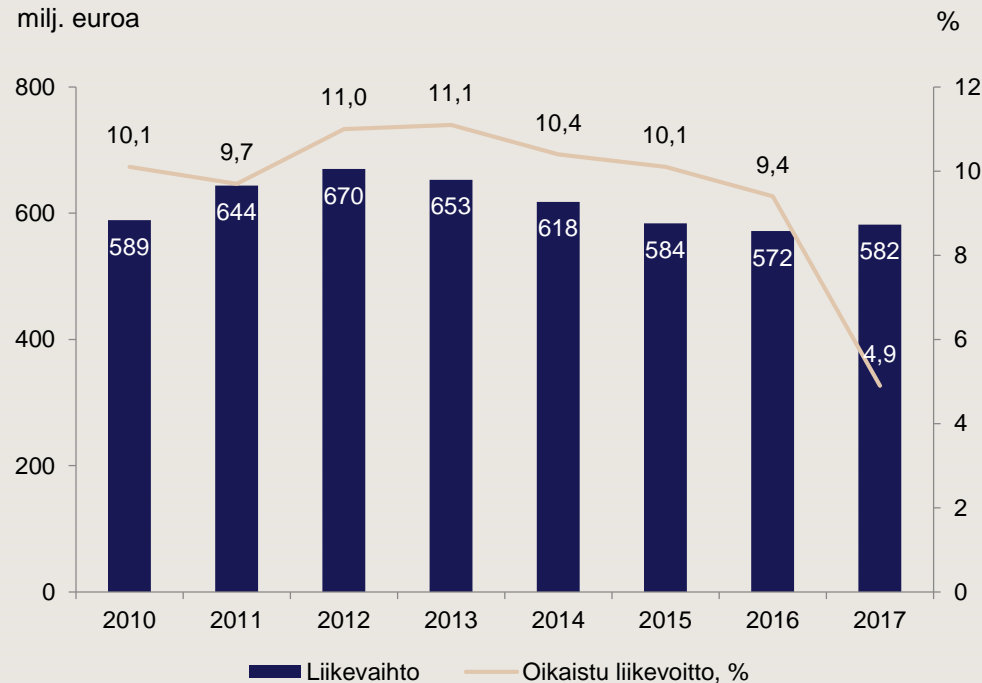

Investoinnit ja poistot

Ohjeistus vuodelle 2018

Tikkurilan liikevaihto ja kannattavuus 2010–2017

Vuoden 2018 näkymät ja ohjeistus

Markkinanäkymät ovat kohtuullisen hyvät alkaneelle vuodelle, vaikka Ruotsin asuntomarkkinoilla epävarmuus on viime kuukausien aikana lisääntynyt. Tikkurilalle keskeisten markkinoiden talouksien ennakoitaan kasvavan ja kuluttajien luottamus on vahvaa. Tunnistetut toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon liittyvät ongelmat on pitkälti ratkaistu ja varastojen tasoa on nostettu selvästi toimitusvarmuuden varmistamiseksi.

Raaka-aine- ja pakkausmateriaalihintojen nousun ennakoitaan jatkuvan kuluvan vuoden aikana. Myös saatavuudessa saattaa edelleen esiintyä haasteita. Kustannusnousua kompensoidakseen Tikkurila nostaa edelleen myyntihintojansa ja jatkaa omia tehostamistoimenpiteitensä.

Käynnissä oleva organisaatio- ja rakennemuutos saattaa aiheuttaa välillisiä kustannuksia tai vaikuttaa muulla tavoin negatiivisesti yhtiön toimintaan.

Tikkurilan liikevaihdon arvioidaan säilyvän edellisvuoden tasolla ja oikaistun liikevoiton arvioidaan paranevan.

Uusi toimitusjohtaja

Tikkurilan uusi toimitusjohtaja toukokuusta 2018 alkaen

Elisa Markula nimitetty Tikkurilan toimitusjohtajaksi

- Syntynyt: 1966
- Kansallisuus: Suomen kansalainen
- Koulutus: KTM, Kansainvälinen markkinointi, Turun kauppakorkeakoulu

Keskeinen työkokemus:

- 2010–
Senior Vice President, Paulig Group
Toimitusjohtaja, Oy Gustav Paulig Ab (kahviliiketoiminta)
- 2006–2009
Maajohtaja, Oy Suomen LEGO Ab
Johtoryhmän jäsen, Nordic-Benelux -liiketoimintayksikkö
- 2003–2006
Myyntijohtaja, Oy Snellman Ab

Hallitusjäsenyydet:

- Olvi Oyj (listattu yhtiö), 2015–
- Mainostajien liitto, 2014–

NORDIC QUALITY FROM START TO FINISH SINCE 1862.